

Lesbrief Streektaal - groep 5

Dit streektaalproject loopt parallel met het Veerkieler-project voor groep 5

- **Uitgangspunt - leerdoelen**
- **Leren door onderzoek**
- **Wat gaan de kinderen doen?**
- **Follow-up in de klas na de workshops**
- **Terugkijken**
- **(Lees)tips voor de leerkracht**

Uitgangspunt - leerdoelen

- » *Door Stellingwerfer gedichten steeds opnieuw te laten horen en deze door middel van muziek te laten beleven raken kinderen steeds meer vertrouwd met de klank van het Stellingwerfs en vergroten ze hun woordenschat.*
- » *De kinderen krijgen plezier in het beluisteren van en spelen met gedichten.*
- » *Door op zoek te gaan naar de wisselwerking tussen beeld en geluid worden de kinderen bewust van de dramatische mogelijkheden van korte en lange klanken van muziek.*

Leren door onderzoek:

De kinderen onderzoeken de klank van het Stellingwerfs door rijmwoorden bij elkaar te zoeken en daarbij passende klanken van verschillende kleine muziekinstrumenten.

Wat gaan de kinderen doen:

Workshop 1 – Stellingwerfs en poëzie

Voor het onderdeel poëzie gaan de kinderen naar het gebouw van de Stellingwarver Schrieversronte in Oldeberkoop. Daar krijgen ze een aantal gedichten en bijzondere woorden in het Stellingwerfs te horen. Ze komen in aanraking met de typisch Stellingwerfer klanken en gaan daarna zelf aan de slag. Aan de hand van woordkaarten schrijven zij een kort gedicht met Stellingwerfer woorden.

Workshops 2 – Stellingwerfs en muziek

Tijdens deze muziekworkshop, die plaats vindt in de bovenzaal van het MFA, gaan de leerlingen, met behulp van door ons meegenomen schoolinstrumenten, muziek bedenken en noteren voor vier Stellingwerfse gedichten. Deze gedichten staan op film en uiteindelijk presenteren alle kinderen per groepje voor het grote scherm hun filmmuziek.

Voor aanvang van de workshops kunnen de kinderen het volgende introductiefilmpje over het Stellingwerfs bekijken: <https://youtu.be/GapafDU8Zs>

Follow-up in de klas na de workshops:

Poëzie

- Laat de kinderen raamgedichten maken met gebruik van de Stellingwerf woorden die ze geleerd hebben. Voor Nederlandse voorbeelden kijk hiervoor op: <https://www.plint.nl/raamgedichten.html>

Muziek luisteren

Laat de kinderen naar de volgende muziekstukken luisteren:

- *Peter en de Wolf van Prokofjev* - In dit stuk staat één instrument voor een personage. In het stuk met een verteller wordt dit vanzelf uitgelegd.
- *Het Carnaval der dieren van Camille Saint-Saëns* - De verschillende composities verbeelden verschillende dieren. Ook hier is goed te horen hoe grote dieren andere klanken krijgen toebedeeld dan kleinere dieren. Het kan, net zoals in de workshop, een leuk spelletje zijn om de leerlingen te laten raden naar welke dieren ze luisteren.
- Naast het raden om welk dier het gaat kan het ook interessant zijn om met kinderen te bedenken waarom een bepaald muziekstuk doet denken aan een bepaald dier. Elementen die hierbij aan de orde kunnen komen zijn: korte/lange klanken, tempo van een muziekstuk (traag of snel) en de toonhoogte van een muziekstuk (lage klanken en hoge klanken).

Terugkijken / -luisteren:

- Hebben de kinderen overeenkomsten ontdekt tussen het Stellingwerfs en het Nederlands? En tussen het Stellingwerfs en het Fries?
- Luisteren kinderen wel eens bewust naar muziek tijdens (teken)films, televisieprogramma's of reclames? Hoeveel reclamejingles kunnen de kinderen raden? Op Youtube staan genoeg voorbeelden met quizjes hierover.

Verdere leestips voor de leerkracht:

- **Inspiratieboeken verhalen schrijven**
<https://kunstvanhetverdwalen.nl/>
<https://www.kultuerfilter.nl/verdwaleninverhalen/>
<https://www.bol.com/nl/p/de-aard-van-het-beestje/666874670/>
- **Gedichtenbundel**
<https://www.bol.com/nl/f/als-je-goed-om-je-heen-kijkt-zie-je-dat-alles-gekleurd-is/33440347/>
- **KIENDERBOEKEN Stellingwarver Schrieversronte**
Winterwille, lees- en doeboek
Herma Egberts / De belevenissen van Muske en Fret
Stien van Anne / Muske
Tiemen H. Hoogeveen / Daor klept de klokke weer
Martin Oostra / God maekt mooie dingen
Trudy Stroetinga / De Hollebomebos
Lily Köhler / Pimmegien is groot
Sietske A. Bloemhoff / In de bos van Piepmoes
- **Muziekinstrumenten en muzieklessen**
<https://www.kindermuziekwinkel.com>
<https://www.kunstencoo.nl>